

Karolinska Institutet

Budgetunderlag 2022–2024

Dnr 1-860/2020



**Karolinska
Institutet**

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Inledning.....	3
1.1 Covid-19-pandemin	3
2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	4
2.1 Takbelopp för långsiktig och hållbar utbyggnad	4
2.2 Ersättningsnivåer för ökad kvalitet	4
2.3 Pedagogisk utveckling och digitalisering	5
3 Forskning och utbildning på forskarnivå	5
3.1 Basanslaget	5
3.2 Stärkt kvalitet i det svenska forskningssystemet	5
3.3 Science for Life Laboratory	6
4 Samarbete med Region Stockholm.....	7
4.1 Möjligheter till klinisk utbildning och forskning	7
4.2 Dispositionstid för ALF-medel för forskning.....	7
5 Förändring av regelverk.....	8
5.1 Ökade beslutsbefogenheter	8
5.2 Europauniversitetet kräver regelanpassningar	8
5.3 Förlängd meriteringstid och anställningstid för biträdande lektorer	8
5.4 Förändrade regler för antagning av doktorander.....	9
6 Ytterligare behov	9
6.1 Utmaningar inom säkerhet.....	9
6.2 Stipendier för studenter som är studieavgiftsskyldiga	9
6.3 Uppehållstillstånd för tredjelandsstudenter.....	10
6.4 Öppet vetenskapssystem.....	10
6.5 Lokalkostnader för lärosätena i Stockholm.....	10
7 Tillgängliggörande av föreskrifter	10
8 Medlemskap som kräver särskilt bemyndigande.....	11
9 Ekonomisk utveckling 2022–2024	11
9.1 Intäkter och kostnader, tabell 1–3	11
9.2 Finansiering.....	12
9.3 Investeringar i anläggningstillgångar, tabell 4	13
9.4 Lokalförsörjning, tabell 5	13
9.5 Avgiftsbelagd verksamhet, tabell 6.....	13
Tabellbilaga	14

Sammanfattning

Karolinska Institutet (KI) har att hantera flera utmaningar i sin övergripande strävan att kontinuerligt höja kvaliteten i både utbildning och forskning. Mot den bakgrunden föreslår KI särskilt följande.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

- Satsning på långsiktig och hållbar utbyggnad av utbildningsplatser, kvalitet, pedagogisk utveckling och digitalisering

Forskning och utbildning på forskarnivå

- Satsning på ökat basanslag och ökning av nationellt sökbara fria projektbidrag

Samarbete med Region Stockholm

- Översyn av möjligheterna till klinisk utbildning, avseende såväl tillgång till hälso- och sjukvården som ekonomiska förutsättningar
- Förlängd dispositionstid för ALF-medel för forskning

Förändring av regelverk

- Moderniserat regelverk kring datahantering och biobanker
- Ökade beslutsbefogenheter för att kunna etablera och bedriva verksamhet internationellt och använda statsanslag för finansiering
- Förlängd meriteringstid till sju år efter disputation för biträdande lektorer
- Förändrade regler för antagning av doktorander

1 Inledning

Karolinska Institutets (KI:s) styrelse, konsistoriet, har vid sammanträde den 18 februari 2021 beslutat om KI:s budgetunderlag för perioden 2022–2024.

KI har fastställt en övergripande strategi, Strategi 2030, för att bibehålla och förstärka positionen som ett av världens ledande medicinska universitet. KI vill ta ansvar för och driva på samhällets utveckling. Den nyfikenhetsdrivna forskningen med möjligheterna till vetenskapliga genombrott är därför självklar och viktig vid KI, liksom en utbildning på hög nivå som vilar på vetenskaplig grund. Internationellt samarbete är en integrerad del av såväl utbildning som forskning och nödvändigt för att upprätthålla en hög kvalitet i verksamheten. Ett etikråd och ett oberoende vetenskapligt ombud finns vid KI för att bland annat främja en etisk debatt och utgöra ett kunskapsstöd. Prioriteringarna i KI:s strategi tar också sikte på Agenda 2030 och utvecklingsmålen för hållbarhet som ingår där. KI:s vision är att vi driver utvecklingen av kunskap om livet och verkar för en bättre hälsa för alla.

Samverkan med det omgivande samhället är nyckeln för att lösa dagens och morgondagens utmaningar. Här tar KI en tydlig nationell och regional roll för utvecklingen av life science, och vidareutvecklar samarbetet med Region Stockholm i frågor som rör forskning, utbildning, implementering och kompetensförsörjning. Primärvården och specialistvården utanför akutsjukhusen har här fått ökad betydelse. KI har vidare tillsammans med Region Stockholm initierat ett långsiktigt utvecklingsprojekt för implementeringen av precisionsmedicin i hälso- och sjukvården. Diagnostisk utveckling, ett precisionsmedicinskt centrum och precisionsprevention är exempel på insatsområden inom denna strategiska satsning. KI fördjupar också sitt samarbete med Stockholms stad inom områden av ömsesidigt intresse.

1.1 Covid-19-pandemin

KI har under den pågående pandemin bidragit till både vården och samhället i övrigt; bland annat har KI ställt om stora delar av laboratorieverksamheten för att svara på behovet av analys av covid-tester och inriktat delar av forskningsverksamheten till forskning kring viruset och covid-19. KI:s forskare har även kommunicerat vetenskapligt underbyggd kunskap till allmänhet, politiker och vårdpersonal. På kort tid har nästan alla utbildningsmoment övergått till distansundervisning och genom nära och god samverkan med Region Stockholm har merparten av den verksamhetsförlagda utbildningen kunnat genomföras. Kliniska forskningsprojekt som inte varit covid-19-relaterade och kliniska prövningar har emellertid försenats, bland annat för att medarbetare i stor utsträckning arbetar i hälso- och sjukvården.

På ett tidigt stadium tillsatte KI flera grupper med olika inriktningar för att samla interna experter och resurspersoner som ett stöd för universitetsledningen och KI:s kommunikation. KI har senare tillsatt ytterligare resursgrupper, däribland KI:s interdisciplinära resursgrupp post-pandemin (KIRP), som bland annat ska stärka beredskapen inför nästa pandemi. I linje med KI:s vision har KI på internationell nivå lyft begreppet universell beredskap för hälsa.

Med anledning av pandemin finns oro för framtida forskningsfinansiering; privata finansiärer har förannonserat minskade finansieringsmöjligheter till följd av utebliven avkastning från aktier som är en stor källa för stiftelsernas forskningsfinansiering.

KI står inför framtida situationer, liknande den med covid-19, väl rustat med kunskap och organisation för att stödja samhället med att lösa uppkomna utmaningar.

Strategiska utmaningar och behov för perioden 2022–2024 redovisas i det följande.

2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2.1 Takbelopp för långsiktig och hållbar utbyggnad

KI har ett brett utbildningsutbud inom medicin och hälso- och sjukvård, vilket ger förutsättningar att svara mot samhällets behov av kompetensförsörjning. Aktuella arbetsmarknadsprognoser visar att allt fler av de professioner som KI:s utbildningar leder till är – eller är på väg att bli – bristyrken. Efterfrågan på personal inom hälso- och sjukvården är stor.

I regeringens forskningspolitiska proposition betonas vikten av kompetensutveckling genom hela arbetslivet. KI har god förmåga att kunna bidra till detta, men behöver då få fler permanenta utbildningsplatser. Med dagens relativt få utbildningsplatser blir balansen mellan utbyggnad av utbildningar inom bristyrken och en samtidig utveckling av kurser för vidareutbildning och livslångt lärande svår. Med en permanent utökning av antal utbildningsplatser kan KI bidra till att utöka platser på utbildningar inom bristyrken och samtidigt möjliggöra en kraftfull satsning för att svara mot behoven av kontinuerlig kompetensförsörjning genom hela arbetslivet, och på så sätt bidra till det livslånga lärandet.

Ekonomiska förutsättningar för den nya läkarutbildningen

Under 2021 antas de första studenterna till den nya sexåriga läkarutbildningen. Den förutsätter bland annat längre sammanhängande perioder av verksamhetsintegrerat lärande. Den nya utbildningen kräver också fler och mer utvecklade examinationsformer i klinisk miljö vilket endast kan åstadkommas genom fler förenade anställningar. Detta är en utmaning för KI både organisatoriskt och ekonomiskt.

Med anledning av kraven på den nya läkarutbildningen och det faktum att KI måste erbjuda utbildning enligt den gamla och nya examensordningen under ett antal år framöver bedömer KI att anslaget till läkarutbildningen behöver öka med cirka 5-7 procent för att klara de ökade kostnader som förändringen medför.

2.2 Ersättningsnivåer för ökad kvalitet

Uppräkningen av utbildningsanslaget har inte följt den allmänna pris- och löneutvecklingen på länge. Förutsättningarna för att bibehålla och utveckla kvaliteten i utbildningarna har därmed påverkats negativt.

Ersättningsnivåerna för såväl utbildningsområdet vård som för odontologi är låga. Ersättningen för kurser klassade inom utbildningsområdet vård ska även täcka kostnader för verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Inom utbildningar som leder till yrkesexamen finns ett stort behov av lärarledd undervisning för de praktiska momenten, vilka är en viktig del av utbildningen. Bristen på VFU-platser är en stor och verksamhetskritisk utmaning. Därför behövs resurser för att utveckla nya arenor för färdighetsträning inom VFU. Risken för att kvaliteten ska påverkas är mest påtaglig inom program som leder till yrkesexamen inom hälso-och sjukvård.

För att kunna upprätthålla hög kvalitet inom utbildningsområdena vård och odontologi föreslår KI att en särskild satsning görs på att höja ersättningsnivån för dessa båda områden.

2.3 Pedagogisk utveckling och digitalisering

Det är positivt att digitalisering av högre utbildning lyfts fram i regeringens forskningspolitiska proposition 2020. För att ta vara på omställningen som pågår under covid-19-pandemin behövs emellertid också reella satsningar. Det finns fortsatt stora behov att utveckla pedagogik, arbetssätt, system med mera för att långsiktigt säkerställa den digitala kompetensen.

I linje med Universitetskanslersämbetets förslag om satsning på en nationell strategi för pedagogisk utveckling och digitalisering krävs nationell samverkan, finansiering och förutsättningar för genomförande av strategierna på lärosätetsnivå. Det ställer krav på stora investeringar i digital infrastruktur, pedagogisk och digital expertkompetens samt kompetensutveckling och stöd till lärarna.

3 Forskning och utbildning på forskarnivå

3.1 Basanslaget

Regeringens forskningspolitiska proposition 2020 är lovvärd då den innehåller ökade medel för fri forskning och satsningar inom life science. Regeringens mål är att Sverige ska vara ett av världens främsta forskningsländer och ett av regeringens medel för att nå detta mål är kraftigt ökade basanslag till universitet och högskolor. Det är därför förvånande och bekymrande att KI, ett av de vetenskapligt mest konkurrenskraftiga lärosätena i landet, riskerar att få ett sänkt basanslag för forskning och utbildning på forskarnivå 2021 (budgetpropositionen 2021). KI har en stor potential att starkt bidra till att uppfylla regeringens mål om att stärka svensk forskning, men behöver då få ta del av de nya medlen till basanslag i relation till sin styrka.

3.2 Stärkt kvalitet i det svenska forskningssystemet

KI ser positivt på regeringens planerade insatser för att stärka svensk nationell forskningsinfrastruktur och översynen av dess organisation och driftsansvar. Utvecklingen har successivt gått i riktning mot att lärosätena tar större ekonomiskt ansvar för nationell infrastruktur. Det ska dock understrykas att utöver den nationella forskningsinfrastrukturen krävs betydande regional och lokal forskningsinfrastruktur som används och finansieras direkt av enskilda lärosäten. Kostnaderna för detta förutsätts fortsätta öka och behöver finansieras.

Såsom Vetenskapsrådet påpekar i sitt inspel till den forskningspolitiska propositionen finns en otydlighet i det svenska forskningssystemet och i rollfördelningen mellan de statliga forskningsfinansiärerna och universitet och högskolor, inte minst vad gäller medfinansiering. Kravet på medfinansiering från forskningsfinansiärerna leder till att forskningsanslaget binds upp på ett sätt som lärosätena inte själva har prioriterat, vilket påverkar KI:s möjligheter till strategiska prioriteringar.

KI uppskattar den i forskningspolitiska propositionen föreslagna ökningen av konkurrensutsatta fria forskningsmedel till forskningsråden och excellenscentra, men anser att en större del av medlen i propositionen behöver läggas på detta ändamål. Sveriges linje i förhandlingarna om EU:s nya ramprogram inom forskning, där konkurrens och excellens har prioriterats, är något som KI sympatiserar med. Generellt anser KI att fri forskning och

konkurrens är kvalitetsdrivande och utgör basen för vetenskapliga genombrott vilket gagnar Sveriges och EU:s konkurrenskraft.

Det är viktigt att den nya satsningen som anges i den forskningspolitiska propositionen gällande profilområden sker i dialog med lärosätena och att satsningen utgår från högsta vetenskapliga kvalitet. Det krävs fokuserade större satsningar på starka forskningsmiljöer som kan bedriva högkvalitativ banbrytande forskning.

En säker och effektiv datahantering är avgörande för framgångsrik forskning och innovation, och kräver ökade resurser. En stor utmaning i sammanhanget gäller hantering av hälsodata – hur data hanteras, organiseras och struktureras under hela forskningsprocessen – inklusive lagring, överföring och spridning av data. Covid-19-pandemin visar att nyckeln till att snabbt kunna omsätta kunskap till innovativa behandlingar och användning av nya läkemedel är tillgången till data.

Användning av biobanker i forskningssyfte är för Sverige ett konkurrenskraftigt område, men för att kunna nyttja provsamlingarna optimalt måste hanteringen samordnas och effektiviseras. En översyn av lagstiftning och ägarskap för att möjliggöra effektiv användning av hälsodata och biobanksprover för forskningsändamål behövs därför. Det är speciellt viktigt för utvecklingen av precisionsmedicin, en av regeringens satsningar i den forskningspolitiska propositionen.

3.3 Science for Life Laboratory

Science for Life Laboratory (SciLifeLab) är en framgångsrik nationell infrastruktur och ett forskningscentrum med gott internationellt renommé. Att stärka och fortsatt utveckla denna nationella forskningsinfrastrukturens position är viktigt för möjligheterna att utveckla nya behandlingsmetoder inom hälso- och sjukvården, och för att Sverige ska vara vetenskapligt konkurrenskraftigt. KI och de andra värduniversitetens engagemang är stort, och utvecklingen av SciLifeLab involverar lärosäten i hela landet. KI anser att den nuvarande organisationsformen för SciLifeLab säkerställer forskningsinfrastrukturens utveckling samtidigt som lärosätenas vetenskapliga utveckling stärks.

SciLifeLab har fått en viktig roll under covid-19-pandemin. SciLifeLab har utsetts att koordinera och administrera flera stora satsningar: löpande PCR-analys av prover från befolkningen, en tvåårig satsning om forskning relaterad till covid-19 och en ny satsning om vaccinerings effektivitet avseende SARS-CoV/covid-19. SciLifeLab är också värd för en långsiktig satsning på data-driven life science som är finansierat av Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse.

För att bibehålla balansen mellan privata och statliga satsningar på SciLifeLab är det positivt att regeringen föreslår ytterligare resurser till SciLifeLab i den forskningspolitiska propositionen. Samtidigt är det viktigt att medlen som kanaliseras till SciLifeLab via värduniversiteten fortsatt kvarstår.

4 Samarbete med Region Stockholm

4.1 Möjligheter till klinisk utbildning och forskning

En nödvändig förutsättning för KI:s kliniska utbildning och forskning är ett mycket gott samarbete med Region Stockholm. De genomgripande förändringarna av vårdens organisation och struktur som genomförts i Stockholmsregionen de senaste åren har stor inverkan på KI:s möjligheter att få tillgång till hälso- och sjukvård för klinisk utbildning och forskning.

De ekonomiska förutsättningarna för hälso- och sjukvårdens medverkan i KI:s kliniska utbildning och forskning (som regleras i ALF-avtalet och den så kallade principöverenskommelsen från 2001) är föremål för diskussion eftersom statens ersättning inte ger full kostnadstäckning för vårdens medverkan i forskning och utbildning. Avtalen ingicks i en tid då hälso- och sjukvården hade en annan organisation och andra möjligheter att tillgodose KI:s behov av tillgång till vårdens olika områden för att kunna fullgöra sina uppdrag om utbildning och forskning.

Enligt gällande regelverk är universitet och högskolor huvudmän för forskning och utbildning och regionerna huvudmän för hälso- och sjukvård. För att stärka samarbetet mellan universitet och vård avseende klinisk forskning och utvecklingsarbete önskar KI att regeringen initierar en översyn av hur regelverket för klinisk forskning kan tydliggöras avseende huvudmannaskapet. Tydlig ansvarsfördelning mellan vården och forskningen främjar att kompetens och infrastruktur som byggts under lång tid tas tillvara och att ekonomiska resurser får en effektiv användning i syfte att gjorda insatser på bästa sätt ska komma patienten till del.

KI önskar även ett tydliggörande av ansvarsfördelningen avseende verksamhetsförlagd utbildning och vilka ekonomiska förutsättningar som gäller för VFU i relation till sjukvårdshuvudmännen.

4.2 Dispositionstid för ALF-medel för forskning

ALF-avtalet anger att medlen ska användas det år för vilket riksdagen beslutat om tilldelning. KI uttrycker oro för att rådande situation i vården för med sig att planerad klinisk forskning inte kan genomföras och att därmed anvisade medel inte kan förbrukas aktuellt kalenderår. Forskning riskerar att inte kunna genomföras även på längre sikt eftersom kliniska forskare också är medarbetare i vården och undervisar studenter. Under den pressade arbetssituationen i vården är det i praktiken omöjligt att avsätta tid för forskning.

KI önskar att regeringen ser över möjligheten att outnyttjade medel även fortsättningsvis kan föras över från ett kalenderår till nästa för motsvarande ändamål. Ett sådant tillägg till ALF-avtalet skapar bättre planeringsförutsättningar och bidrar till arbetsro för klinisk forskning.

5 Förändring av regelverk

5.1 Ökade beslutsbefogenheter

Avgiftsuttag – utökat bemyndigande

Inom ramen för lärosätenas samverkansuppdrag finns en förväntan att forskningsinfrastruktur med mera i större utsträckning än vad som sker idag ska göras tillgängliga för andra aktörer. På regeringens uppdrag har Ekonomistyrningsverket (ESV) tagit fram ett förslag för att universitet och högskolor ska ha möjlighet att ta ut avgifter för att tillgängliggöra forskningsinfrastruktur (ESV:s rapport – Uttag av avgifter för forskningsinfrastruktur). KI är överlag positivt till förslaget, men vill lyfta att det kan behövas ytterligare bemyndiganden som gäller andra tjänster.

Kopplat till avgiftsförordningen har KI i skrivelse till regeringen ansökt om ett särskilt bemyndigande för att ta ut avgift för studenthälsovård från icke statliga högskolor (dnr KI 1-146/2019). Det är för närvarande oklart vilka möjligheter KI har.

Internationell verksamhet

För att kunna delta i vissa internationella samarbeten på ett fullödigt sätt måste lärosäten kunna engagera sig som fullvärdiga medlemmar och även bli delägare i olika juridiska rättsobjekt. Ett konkret exempel på sådant internationellt samarbete är när samarbetet bedrivs i form av EU:s ”knowledge and innovation communities” (KIC). Även andra internationella samarbeten förutsätter att lärosätena kan medverka på liknande sätt. Idag krävs beslut av regering och riksdag för att få vara medlem och delägare, och för att få använda del av statsanslaget för finansiering. KI anser att gällande regelverk behöver ses över och förenklas, så att lärosätenas internationella samarbeten ges goda förutsättningar och möjligheter att utvecklas. KI samarbetar med andra universitet för att skapa en bredare kunskapsbas för bedömning av internationella samarbeten.

5.2 Europauniversitetet kräver regel Anpassningar

KI ingår i Neurotech^{EU}, ett Europauniversitet med delfinansiering från EU-kommissionen. Samarbetet inom nätverket ger KI:s studenter och forskare tillgång till en ämnesmässig breddning av stor relevans för att lösa samhällsliga utmaningar. EU:s syfte med initiativet är att stödja ett betydligt närmare samarbete mellan europeiska lärosäten. KI ser positivt på denna utveckling men menar att ett närmare samarbete kan komma att förutsätta att lärosäten och medlemsstater gör anpassningar av sina regelverk. Det är därför viktigt att Sverige deltar aktivt i utformningen av det europeiska utbildningssamarbetet och att regeringen i dialog med lärosätena förbereder nödvändiga anpassningar av regelverk så att svenska lärosäten kan delta i europeiskt utbildningssamarbete fullt ut.

5.3 Förlängd meriteringstid och anställningstid för biträdande lektorer

KI anser att meriteringstiden på högst fem år från erhållen doktorsexamen till anställning som biträdande lektor är för kort, vilket drabbar kvinnor i högre grad än män. Behörighetskravet i högskoleförordningen behöver, bland annat av jämställdhetsskäl och för att öka möjligheterna till internationella rekryteringar, förlängas från nuvarande fem år till högst sju år efter disputation.

Enligt högskoleförordningen ska anställningstiden (4, 5 eller 6 år) för en biträdande lektor fastställas innan anställning påbörjas. Detta är problematiskt då få externa anslag är fem- eller sexåriga. KI skulle vilja se en ändring av högskoleförordningen som möjliggör en förlängning av anställningstiden efter det att anställningen har påbörjats till som längst sex år.

5.4 Förändrade regler för antagning av doktorander

En generell översyn av regelverket som styr utbildning på forskarnivå behöver göras. Idag finns regler som är svåra att tillämpa på en verklighet beroende av forskningens villkor och där doktorander både är studenter och anställda forskare. KI vill här lyfta två exempel:

- 1) Sökanden till en utbildningsplats får inte rangordnas utifrån förmåga innan lärosätet har granskat deras behörighet. Lärosätena ska säkerställa att den som antas till utbildning på forskarnivå både är behörig och har genomgått urval utifrån förmåga och lämplighet, men KI menar att i vilken ordning detta görs inte spelar någon roll för slutresultatet. Att behörighetsgranska samtliga sökande innebär en onödig administration som kan ifrågasättas utifrån högskolelagen vad gäller effektivt utnyttjande av resurser. Exempelvis bedömde KI under 2020 behörigheten hos över 9 700 sökande till 377 doktorandplatser.
- 2) Att bli antagen och anta en person till utbildning på forskarnivå är ett stort åtagande för bägge parter. Synpunkter från både doktorander och handledare vid KI är att det bör finnas en möjlighet att på ett reglerat och rättssäkert sätt finna en möjlighet för doktoranden och handledaren att finna rätt forskningsområde och ge bästa möjliga förutsättningar för en utbildning på forskarnivå. Ett regelverk som tillåter en reglerad och rättssäker provperiod före antagningen motverkar gynnande av tidigare kända sökande och otillåtna provperioder.

6 Ytterligare behov

6.1 Utmaningar inom säkerhet

Som i samhället i övrigt är KI:s utmaningar inom säkerhetsområdet stora och har under senare tid ökat. Det gäller hela spektrumet med säkerhet kring bland annat personer, utrustning och lokaler och inte minst informationssäkerhet och den lagstiftning som gäller på det området. KI har under senare tid bland annat gjort personella förstärkningar för att förbättra informationssäkerheten. Sammantaget kommer kostnader för säkerhet att öka framgent vilket tar resurser från KI:s grunduppdrag.

6.2 Stipendier för studenter som är studieavgiftsskyldiga

KI:s målsättning är att öka andelen välmeriterade studenter från länder utanför EU/EES (tredjelandstudenter). Ett ökat antal internationella studenter bidrar till kvaliteten på utbildningen, till det globala målet för hållbar utveckling om god utbildning för alla (mål 4), till samverkan med det omgivande samhället samt hjälper till att stärka Sveriges konkurrenskraft. Dessa studenter är också en viktig bas för rekrytering till utbildning på forskarnivå. Tredjelandstudenter är avgiftsskyldiga, och för att kunna attrahera de mest meriterade bland dessa studenter finns ett behov av ett utökat nationellt stipendieprogram.

6.3 Uppehållstillstånd för tredjelandsstudenter

KI ser ett behov av att handläggningstiderna för Migrationsverkets beslut om förlängning av uppehållstillstånd förkortas. Den långa handläggningstiden skapar problem för tredjelandsstudenter.

Vid bedömning om studenten har tillräckliga medel för sitt uppehälle under tillståndstiden behöver den krets som kan godkännas som sponsorer utökas till att omfatta, förutom make/maka, även föräldrar. På så sätt anpassas rättstillämpningen till den situation som många internationella studenter befinner sig i. KI bedömer att det finns stöd för denna tolkning i förarbetena till den nya utlänningsförordningen som trädde i kraft i januari 2020.

6.4 Öppet vetenskapssystem

Det har under en period tagits flera initiativ för att påskynda omställningen till ett öppet vetenskapssystem. I nuläget är det de så kallade forskningstunga universiteten med hög publiceringsgrad som tagit den stora delen av kostnadsökningen. För KI:s del har kostnadsökningen för de transformativa tidskriftsavtalen ökat universitetsbibliotekets mediabudget mellan 2018–2021 från 41 mnkr till 59 mnkr årligen, över 40 procent. Troligen kommer den årliga kostnaden att öka ytterligare.

I forskningspolitiska propositionen 2020 understryks att lärosäten och forskningsfinansiärer, med stöd av Kungl. biblioteket, tar fortsatt gemensamt ansvar för utveckling och implementeringen av ett öppet vetenskapssystem. KI:s uppfattning är att en effektiv och genomförbar nationell finansieringsmodell bör tas fram för att stödja öppen publicering. Tills dess att en modell är på plats bör de så kallade forskningstunga lärosätena, som genom sin höga publiceringsgrad får bära kostnadsökningen kopplad till de transformativa tidskriftsavtalen, kompenseras.

6.5 Lokalkostnader för lärosätena i Stockholm

De höga lokalkostnaderna för lärosätena i Stockholmsregionen riskerar att på sikt påverka kvaliteten i utbildning och forskning. För att skapa likvärdiga förutsättningar mellan lärosätena i Sverige – oavsett var i landet ett lärosäte finns – föreslår KI att regeringen kompenserar Stockholms lärosäten för den högre hyresnivån.

7 Tillgängliggörande av föreskrifter

Vid KI tillgängliggörs regler för verksamheten, det vill säga föreskrifter och andra styrdokument, genom publicering i KI:s regelportal. Regelportalen nås via KI:s webbplats. Kurs- och utbildningsplaner hålls ordnade i särskild ordning och är sökbara på KI:s webbplats.

8 Medlemskap som kräver särskilt bemyndigande

Enligt regleringsbrevet för 2021 har KI tillstånd att använda statsanslaget för forskning för att ge verksamhetsbidrag till stiftelsen Vetenskapsstaden med högst 1 000 000 kronor och till Stiftelsen Flemingsberg Science med högst 500 000 kronor per år.

KI är också bemyndigat att besluta om en medlemsavgift på högst 600 000 kronor per år till Cancer Core Europe under åren 2017–2021. KI önskar att detta bemyndigande förlängs till 2024 och att beloppet höjs till högst 1 100 000 kronor eftersom en kraftig avgiftshöjning preliminärt aviserats.

KI är bemyndigat att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 900 000 kronor per år under åren 2020–2022 (i enlighet med beslut om vårändringsbudget för 2020) till kunskaps- och innovationsplattformen inom hälsa under det europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health).

KI har bemyndigande att under 2020–2022 besluta om årliga kapitaltillskott till Infrafrontier GmbH på högst 500 000 kronor (i enlighet med beslut om vårändringsbudget för 2020).

9 Ekonomisk utveckling 2022–2024

9.1 Intäkter och kostnader, tabell 1–3

Intäkter

KI:s omsättning beräknas öka med cirka 3 procent mellan 2020 och 2024. Forskningens omfattning är fortsatt dominerande och står för cirka 84 procent av verksamheten mätt i intäkter.

Utdrag ur tabell 1

Total budget (tkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag	3 176 817	3 259 953	3 283 387	3 306 576	3 306 576
Avgifter	840 767	806 873	774 756	782 503	790 328
Bidrag	3 263 307	3 268 657	3 318 804	3 369 749	3 421 504
Finansiella intäkter	41 031	53 340	54 407	55 495	56 605
Summa intäkter	7 321 923	7 388 823	7 431 354	7 514 323	7 575 013

Posten anslag är beräknad enligt budgetproposition 2021 för åren 2021–2023. Då budgetpropositionen inte anger några värden för år 2024 antas att anslagen för 2024 inte blir lägre än året innan, varför samma värde beräknas som för år 2023.

Den avgiftsfinansierade verksamheten beräknas minska något fram till 2024.

Medel sökta i konkurrens – bidrag – beräknas stå för mellan 44 och 45 procent av den totala finansieringen under perioden.

Kostnader

Kostnaderna beräknas öka med cirka 6 procent mellan 2020 och 2024.

Utdrag ut tabell 1

Total budget (tkr)	2020	2021	2022	2023	2024
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	3 697 951	3 763 383	3 830 095	3 898 116	3 967 474
Lokaler	982 472	986 255	999 451	984 447	994 918
Drift/Övrigt	2 221 053	2 235 870	2 278 704	2 331 848	2 386 264
Avskrivningar	340 543	351 319	346 476	331 831	322 924
Finansiella kostnader	57 087	51 394	52 936	54 523	56 158
Summa kostnader	7 299 106	7 388 220	7 507 661	7 600 765	7 727 739

Personal- och driftkostnader beräknas öka fram till och med 2024 med cirka 7 procent jämfört med 2020. I personalkostnaderna 2021–2024 är kommande lönerevisioner medräknade.

I lokalkostnaderna ingår inte hyreskostnader för verksamhet som bedrivs i klinisk miljö. Dessa finansieras av ALF-medel som enligt avtal är överförda till Region Stockholm.

9.2 Finansiering

KI:s årliga intäkter täcker inte motsvarande kostnader under budgetperioden, varför det ackumulerade myndighetskapitalet måste tas i anspråk för att täcka beräknade underskott. Detta sker enligt plan, men är inte en hållbar långsiktig finansieringslösning. Ett visst myndighetskapital, cirka tio procent relaterat till omsättningen, behöver finnas tillgängligt för nya investeringar i personal, lokaler och utrustning.

Den externa finansieringen beräknas stå för cirka 56 procent av KI:s totala finansiering under perioden. De externa medlen ska användas för finansiering av specifika projekt.

Medfinansiering av forskning

Många bidragsgivare ger full finansiering för lön och drift för forskande personal samt för lokaler och indirekta kostnader, men det finns flera bidragsgivare som inte ger bidrag till full kostnadstäckning. Det innebär att KI, för sådana projekt, måste finansiera till exempel lokaler, utrustning och indirekta kostnader med egna medel. Det är i princip endast statsanslag och myndighetskapital som kan användas för denna medfinansiering.

Infrastruktur och digitalisering

Forskningens behov av alltmer sofistikerade metoder kräver betydande personella och finansiella resurser. Även nya lärande- och träningsmiljöer för studenterna är resurskrävande. KI ser behov av stora investeringar i digital infrastruktur, pedagogisk och digital expertkompetens för utbildningen. Utan utökade anslag för infrastruktur blir det en ekonomisk ansträngning att upprätthålla den löpande kärnverksamheten parallellt med stora investeringar i infrastruktur, informatikstruktur och utvecklad IT.

Strategi 2030

Implementeringen av Strategi 2030 påbörjades under 2020 och ett antal uppdrag har igångsatts. För detta har totalt 90 mnkr av statsanslagen fördelats för finansiering.

Myndighetskapital

Vid utgången av 2020 uppgick myndighetskapitalet för KI:s verksamhet till cirka 21 procent relaterat till omsättningen och beräknas till cirka 16 procent 2024.

Oförbrukade bidragsmedel

Oförbrukade bidragsmedel är i förskott betalade medel från externa finansiärer till specifika forskningsprojekt, att förbrukas kommande år. Dessa medel är sökta i konkurrens.

9.3 Investeringar i anläggningstillgångar, tabell 4

Låneram 2021

KI har gjort stora satsningar inom infrastrukturområdet för att skapa starka utbildnings- och forskningsmiljöer. Som exempel kan nämnas två nya forskningshus samt ett nytt djurhus. Utöver inredning och basutrustning tillkommer avskrivningskostnader för specifik vetenskaplig utrustning.

KI:s låneram för 2021 förväntas räcka för kommande investeringar och avskrivningar.

Räntekontokredit

KI har inget kreditutrymme på räntekontot i Riksgälden och har heller inget behov av ett sådant.

9.4 Lokalförsörjning, tabell 5

Vid utgången av 2024 beräknas KI hyra 233 925 m² av olika fastighetsägare, varav huvuddelen av Akademiska Hus. Det är en minskning med 2 442 m² jämfört med 2020.

KI har inget behov av nya medgivanden för att teckna längre hyresavtal än tio år under perioden 2021–2024.

9.5 Avgiftsbelagd verksamhet, tabell 6

Den avgiftsbelagda verksamheten avser uppdrag inom utbildning och forskning. Uppdragsverksamheten har ökat i omfattning under 2020 främst på grund av uppdrag om covid-19-analyser.

KI har ingen offentligrättslig verksamhet, därav ingen redovisning.

Tabellbilaga

Tabell 1 Total budget

Total budget (tkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	3 176 817	3 259 953	3 283 387	3 306 576	3 306 576
Avgifter	840 767	806 873	774 756	782 503	790 328
Bidrag	3 263 307	3 268 657	3 318 804	3 369 749	3 421 504
Finansiella intäkter	41 031	53 340	54 407	55 495	56 605
Summa intäkter	7 321 923	7 388 823	7 431 354	7 514 323	7 575 013
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	3 697 951	3 763 383	3 830 095	3 898 116	3 967 474
Lokaler	982 472	986 255	999 451	984 447	994 918
Drift/Övrigt	2 221 053	2 235 870	2 278 704	2 331 848	2 386 264
Avskrivningar	340 543	351 319	346 476	331 831	322 924
Finansiella kostnader	57 087	51 394	52 936	54 523	56 158
Summa kostnader	7 299 106	7 388 220	7 507 661	7 600 765	7 727 739
Verksamhetsutfall	22 817	604	-76 307	-86 441	-152 725
Transfereringar³	179 331	180 000	185 000	190 000	195 000
Årets kapitalförändring/ årets resultat⁴	22 817	604	-76 307	-86 441	-152 725
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)^{2, 4}	1 544 598	1 545 201	1 468 894	1 382 453	1 229 728
Utgående oförbrukade bidrag	3 522 985	3 350 000	3 300 000	3 300 000	3 325 000

¹ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

² För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

³ Transfereringar redovisas som omsättningen av transfereringarna.

⁴ Årets kapitalförändring och utgående myndighetskapital är exklusive statskapital och resultatandel i hel- och delägda företag.

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Takbelopp ¹	747 524	794 587	797 264	793 311	793 311
Beräknad avräkning ² (A)	747 524	794 587	797 264	793 311	793 311
Särskilda åtaganden (B)	273 531	257 631	258 629	259 934	259 934
Anslag (A + B)	1 021 055	1 052 218	1 055 893	1 053 245	1 053 245
Avgifter	135 740	137 097	138 468	139 853	141 251
Bidrag	42 581	44 710	46 498	48 358	50 292
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Summa intäkter³	1 199 375	1 234 025	1 240 859	1 241 456	1 244 789
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	664 179	684 104	704 627	725 766	747 539
Lokaler	100 152	102 156	103 177	104 209	105 251
Drift/Övrigt	371 104	376 671	382 321	388 056	393 876
Avskrivningar	27 229	29 875	29 117	26 782	26 857
Finansiella kostnader	27	40	41	42	42
Summa kostnader	1 162 691	1 192 845	1 219 282	1 244 854	1 273 566
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	36 684	41 180	21 577	-3 398	-28 777

¹ Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1) i 2021 års prisnivå.

² Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

³ Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	2 155 763	2 207 735	2 227 494	2 253 331	2 253 331
Avgifter	705 028	669 776	636 287	642 650	649 077
Bidrag	3 220 726	3 223 947	3 272 306	3 321 391	3 371 212
Finansiella intäkter	41 031	53 340	54 407	55 495	56 605
Summa intäkter	6 122 548	6 154 799	6 190 495	6 272 867	6 330 225
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	3 033 772	3 079 279	3 125 468	3 172 350	3 219 935
Lokaler	882 320	884 099	896 274	880 238	889 668
Drift/Övrigt	1 849 949	1 859 199	1 896 383	1 943 792	1 992 387
Avskrivningar	313 314	321 444	317 359	305 049	296 067
Finansiella kostnader	57 060	51 354	52 895	54 482	56 116
Summa kostnader	6 136 415	6 195 375	6 288 379	6 355 911	6 454 173
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	-13 868	-40 576	-97 884	-83 044	-123 948

¹ Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1) i 2021 års prisnivå.

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit (mnkr)

Investeringar i anläggningstillgångar ¹	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	1 203	1 183	1 122	1 048	1 027	1 004
Beräknad nyupplåning	231	172	166	210	213	212
<i>varav investeringar i immateriella anläggnings- tillgångar</i>	2	2	2	2	2	2
Beräknad amortering	251	234	240	231	236	244
UB lån i Riksgäldskontoret	1 183	1 122	1 048	1 027	1 004	972
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	1 203	1 183	1 122	1 048	1 027	1 004
Föreslagen låneram	1 270	1 244	1 170	1 100	1 050	1 050
Beräknad ränteutgift	0	0	0	0	3	5
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,25%	0,50%
Summa räntor och amorteringar	251	234	240	231	238	249
Maximalt utnyttjande av räntekontokrediten under året	0	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0	0

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tabell 5 Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mnkr)	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
- föregående års utgång	239 801	236 367	235 455	235 455	233 925
- ökning under året	1 175	0	0	0	0
- minskning under året	-4 609	-912	0	-1 530	0
- våd årets utgång (A)	236 367	235 455	235 455	233 925	233 925
Förbättringsutgift på annans fastighet¹	218	214	215	214	201
- nyinvesteringar	37	32	36	34	23
- avskrivningar	36	36	35	35	35
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B)²	858	861	872	854	862
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA)³	3 631	3 656	3 701	3 651	3 684
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)⁴ (C)	945	938	952	937	946
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁵	3 996	3 985	4 043	4 004	4 043
Lärosätets totala kostnader (D)	7 299	7 388	7 508	7 601	7 728
Totala externa hyresintäkter	84	95	94	94	96
Justerade totala kostnader (D2)	7 215	7 294	7 414	7 506	7 632
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁶	13%	13%	13%	12%	12%
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader⁷	13%	13%	13%	12%	12%

¹ En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost.

Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusive avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas som B/A.

⁴ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069).

⁵ Beräknas som C/A.

⁶ Beräknas som C/D.

⁷ Beräknas som C/D2.

**Tabell 6 Avgifter
(tkr)**

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
2020	491 379	474 544	16 834
<i>varav tjänsteexport</i>	119 415	119 415	0
2021	450 000	440 000	10 000
<i>varav tjänsteexport</i>	121 000	121 000	0
2022	435 000	430 000	5 000
<i>varav tjänsteexport</i>	122 000	122 000	0

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
2020	0		0	0
2021	0		0	0
2022	0		0	0

¹ Intäkter som inte får disponeras.

Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen (1992:191) ska inte redovisas.